

УДК 341.213.5

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.5075710>
А.О. ГНІТІЙ,

аспірант кафедри права Європейського Союзу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, м. Харків, Україна;

 e-mail: andreygnitij95@gmail.com;

 ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2991-5613>

ФУНКЦІЇ БЕРЕГОВОЇ ОХОРОНИ FRONTEX

А.О. ННІТІЙ,

 Postgraduate Student, Chair of European Union law, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv, Ukraine; e-mail: andreygnitij95@gmail.com;

 ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2991-5613>

FRONTEX COAST GUARD FUNCTIONS

АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS), КЛЮЧОВІ СЛОВА (KEY WORDS)

Постановка проблеми. Морські простори навколо держав-членів Європейського Союзу (ЄС) є місцем проведення активної промислової, торгівельної, туристичної діяльності, а також осередком транскордонної злочинності і нелегальної міграції. У зв'язку із цим забезпечення дотримання права ЄС субсидіарно покладається на компетентні агенції Союзу, важливе місце серед яких займає FRONTEX. Але у праві ЄС відсутній чіткий перелік функцій берегової охорони та обсяг повноважень FRONTEX під час оперативної діяльності на морі. **Метою** статті є проведення аналізу та встановлення взаємозв'язків між функціями берегової охорони, які закріплені у Регламенті 2019/1896; виокремлення функцій, які безпосередньо виконує FRONTEX під час проведення операцій на морі, а також функцій у реалізації яких Агенція відіграє допоміжну роль. **Методи.** Для досягнення мети дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Історико-правовий метод дозволив з'ясувати окремі аспекти еволюції виконання функцій берегової охорони FRONTEX та закріплення їх у нормативній базі ЄС. За допомогою аналізу проведено дослідження кожної з функцій берегової охорони та встановлення взаємозв'язку між ними, а формально-юридичний метод допоміг у проведенні класифікації функцій на групи. **Результати.** Встановлено, що FRONTEX бере участь у виконанні таких функцій берегової охорони: морська охорона, морська безпека, пошук і рятування, прикордонний контроль, контроль за рибальством, митний контроль, загальна правоохоронна діяльність, охорона навколишнього середовища. Із метою надання ефективної підтримки компетентним національним органам влади FRONTEX взаємодіє з іншими агенціями ЄС (EFCA та EMSA) на підставі норм установчого документа, тристоронньої робочої домовленості та інших актів м'якого права. При цьому найбільш оптимальною оперативною формою виконання функцій з берегової охорони є проведення багатоцільових спільних операцій під час яких можливо поєднати досягнення різних цілей (запобігання нелегальній міграції, боротьба із транскордонною злочинністю, врятування мігрантів на морі тощо). **Висновок.** Усі функції берегової охорони, у реалізації яких бере участь FRONTEX можна поділити на 2 групи: основні та допоміжні. До першої з них варто віднести функцію прикордонного контролю, пошуку і рятування, а також здійснення загальної правоохоронної діяльності. Інші функції берегової охорони є допоміжними тому, що вони безпосередньо не охоплюються мандатом FRONTEX, а лише передбачають надання підтримки компетентним національним органам влади та агенціям ЄС.

Ключові слова: *Європейська агенція з прикордонної та берегової охорони; функції берегової охорони; прикордонний контроль; пошук і врятування мігрантів; багатоцільові операції на морі*

Problem statement. The maritime areas around the member states of the European Union (EU) are a place of active industrial, trade, tourism activities, as well as a center of cross-border crime and illegal migration. In this regard, compliance with EU law is supplementary entrusted to the competent EU agencies, the central one of which is FRONTEX. However, EU law lacks a clear list of coast guard functions and the the scope of FRONTEX's powers during operational activities at sea. The **purpose** of the article is to analyze and establish the relationship between the functions of coast guard, which are enshrined in the Regulation 2019/1896; highlighting the functions that FRONTEX directly performs during operations at sea, as well as the functions in the implementation of which the Agency plays a supporting role. **Methods.** To achieve the purpose of the research, a set of general scientific and special research methods was used. The historical-legal method has made it possible to find out certain aspects of the evolution of the FRONTEX coast guard functions and to enshrine them in

the EU regulatory framework. The analysis was used to research each of the functions of the coast guard and to establish the relationship between them, and the formal-legal method helped to classify the functions. **Results.** It is established that FRONTEX participates in the following coast guard functions: maritime safety, maritime security, search and rescue, border control, fisheries control, customs control, general law enforcement, environmental protection. To order to provide effective support to the competent national authorities, FRONTEX cooperates with other EU agencies (EFCA and EMSA) based on the founding document, the tripartite working arrangement and other soft law instruments. At the same time, the most optimal operational form of coast guard functions is to conduct multi-purpose joint operations, during which it is possible to combine the achievement of different goals (prevention of illegal migration, combating cross-border crime, the saving of lives at sea, etc.). **Conclusion.** All coast guard functions in the implementation of which FRONTEX participates can be divided into 2 groups: main and subsidiary. The first of them should include the function of border control, search and rescue, as well as the implementation of general law enforcement activities. Other coast guard functions are subsidiary because they are not directly covered by the FRONTEX mandate, but only provide support to the competent national authorities and EU agencies.

Key words: *European border and coast guard agency; coast guard functions; border control; search and rescue of migrants; multipurpose operations at sea*

Постановка проблеми

Європейська агенція з прикордонної та берегової охорони (далі – Агенція або FRONTEX) є головним органом в інституційному механізмі Європейського Союзу (далі – ЄС), на який покладено обов'язок забезпечити інтегроване управління зовнішніми кордонами. Для цього Агенція наділяється широким комплексом функцій та повноважень, особливої уваги серед яких потребують функції берегової охорони. Це пояснюється наступними обставинами.

По-перше, функції берегової охорони FRONTEX спрямовані на те, щоб зменшити кількість випадків незаконного перетину зовнішніх морських кордонів держав-членів ЄС тому, що переважна більшість нелегальних мігрантів потрапляють до ЄС саме таким шляхом. Так, згідно із даними Аналізу ризиків, проведеного FRONTEX, у 2020 р. така кількість нелегальних мігрантів становила 86,27 тис. осіб (69 % від загальної кількості випадків незаконного перетину зовнішніх кордонів), у 2019 р. – 106,246 тис. осіб (75 %), у 2018 р. – 113,643 тис. особи (76 %), у 2017 р. – 176,211 тис. осіб (86 %) [1, с.49]. Разом із цим, важливим завданням для Агенції залишається удосконалення механізму проведення пошуку та врятування мігрантів, які зазнали лиха на морі тому, що кількість загиблих залишається великою. Відповідно до даних Міжнародної організації з міграції (МОМ), як зазначають С. Карера та Р. Кортіновіс (Carrera and Cortinovic, 2019), за період з 2014 р. по 2018 р. лише на Центрально-середземноморському шляху було зафіксовано понад 15 тис. смертей [2, с.5].

По-друге, нелегальна міграція на зовнішніх морських кордонах нерідко супроводжується торгівлею людьми, контрабандою зброї, наркотиків та акцизних товарів. Тому проведення спільних

операцій на морі, що координуються Агенцією, спрямоване також на боротьбу і запобігання виникненню випадків транскордонної злочинності.

По-третє, морські простори навколо держав-членів ЄС є середовищем активної реалізації різних видів діяльності: міжнародні і внутрішні вантажні та пасажирські перевезення, ведення рибного промислу, видобуток нафти й газу, туристична діяльність тощо. Забезпечення належного, законного та екологічно безпечного здійснення такої різнопланової діяльності потребує узгоджених дій понад 400 цивільних та військових органів влади держав-членів ЄС [3]. Отже, з метою ефективної реалізації Європейського інтегрованого управління кордонами основний тягар відповідальності за координацію дій національних органів держав-членів ЄС під час виконання функцій берегової охорони покладається на FRONTEX (ч.1 ст.7 Регламенту 2019/1896 [4]).

Крім того, варто погодитися з думкою Дж. Ріджпма (Rijpma, 2016), який зазначає, що найменш розробленою частиною установчого документа Агенції є положення про європейську берегову охорону [5, с.24]. Відтак, проблемним питанням залишається відсутність чіткого переліку функцій берегової охорони та обсягу повноважень FRONTEX під час здійснення оперативної діяльності на морі, що може призводити до перевищення повноважень співробітників Агенції та, як наслідок, порушення основоположних прав людини.

У вітчизняній правовій доктрині міжнародного та європейського права відсутні наукові праці, присвячені дослідженню оперативної діяльності FRONTEX, спрямованої на виконання функцій берегової охорони. У зарубіжних наукових публікаціях з досліджуваної проблематики, здебільшого, надається загальна характеристика

співпраці держав-членів з агенціями ЄС та проводиться аналіз окремих напрямків співробітництва. Дж. Рїїджпма (Rijpma, 2016) надає характеристику Регламенту 2016/1624 та визначає місце у ньому функцій берегової охорони [5]. Науковцем вказано на недоліки у правовому регулюванні проведення морських операцій з прикордонного спостереження, що координуються Агенцією. Звертається увага на пошуково-рятувальні операції, обов'язок у проведенні яких завжди виникає на певному етапі патрулювання зовнішніх морських кордонів ЄС. Детальне дослідження проведення операцій з врятування мігрантів на морі, як одного з основних компонентів Європейського інтегрованого управління кордонами, здійснено у наукових публікаціях Ф. Естів (Esteve, 2017) [6] та С. Каррери та Р. Кортіновіца (Carrera and Cortinovic, 2019) [2]. Л. Вітаутас (Vytautas, 2019) [7] досліджує розвиток співпраці між FRONTEX, EFCA та EMSA у контексті виконання функцій берегової охорони на прикладі реалізації пілотного проекту "Створення Європейської служби з берегової охорони". Комплексний аналіз функцій берегової охорони провів І. Ільїна (Iljina, 2019) у праці "FRONTEX як Європейська берегова охорона: оціночний лист суспільної цінності FRONTEX щодо одинадцяти функцій берегової охорони" [8]. Зокрема, узагальнено наукові напрацювання з досліджуваної тематики, проаналізовано статистичні показники вкладу Агенції у виконання функцій берегової охорони та визначено її роль і місце у забезпеченні ефективного управління зовнішніми морськими кордонами ЄС.

Звідси, метою статті є дослідження функцій берегової охорони, які повністю охоплюються мандатом FRONTEX, а також функцій, у реалізації яких Агенція відіграє допоміжну роль. Її новизна полягає в новому погляді на роль FRONTEX у європейській системі співробітництва з виконання функцій берегової охорони. Завданням статті є з'ясування змісту та обсягу функцій берегової охорони FRONTEX, встановлення взаємозв'язків між ними, а також визначення основних напрямків співробітництва FRONTEX з іншими агенціями ЄС у сфері берегової охорони.

Поняття "функції берегової охорони" та його закріплення в установчих документах FRONTEX

На сьогодні у нормативних актах первинного та вторинного права ЄС відсутнє чітке тлумачення поняття "функцій берегової охорони", але

в окремих документах є їхній перелік. Найбільш широкий список таких функцій закріплений у Правилах процедури Європейського форуму відомств з функціями берегової охорони (далі – Форум) [9]. У документі Форуму, як зазначають С. Каррера, С. Блокманс, Ж.-П. Кассаріно, Д. Грос, Е. Гільд (Carrera, Blockmans, Cassarino, Gros and Guild, 2017), відображено широкий підхід до розуміння функцій берегової охорони, який охоплює не лише завдання зі здійснення морського прикордонного контролю чи пошуково-рятувальних операцій на морі, але також забезпечення морської охорони, у тому числі управління рухом суден; безпеки на морі, охорони кораблів і портів; проведення морської митної діяльності; запобігання і припинення торгівлі людьми та контрабанди шляхом здійснення правоохоронної діяльності на морі; проведення моніторингу та спостереження на морі; охорона морського середовища та реагування на порушення; надання послуг з допомоги під час аварії суден та морської допомоги; реагування на аварії та стихійні лиха на морі; нагляд та контроль за рибальством; інша діяльність, пов'язана із вищезазначеними функціями берегової охорони [10, с.30–31]. Оперативна діяльність FRONTEX обмежується виконанням вузького переліку завдань, ніж той, що передбачений Правилами процедури Форуму.

Вперше поняття "функції берегової охорони" було закріплено в установчому документі Агенції. У п.44 Преамбули Регламенту 2016/1624 [11] зазначалося, що національні органи влади, які виконують функції берегової охорони відповідають за широкий спектр завдань, до яких відносять охорону і безпеку на морі, проведення пошуково-рятувальних операцій, здійснення прикордонного контролю, контролю за рибальством, митного контролю, а також загальної правоохоронної діяльності та охорони навколишнього середовища. Роль FRONTEX полягає у тому, що вона у співпраці з іншими агенціями ЄС, зокрема Європейською агенцією з контролю за рибальством (EFCA) і Європейською агенцією з безпеки на морі (EMSA), надає підтримку компетентним національним органам влади для реалізації покладених на них завдань. Аналізуючи зазначене законодавче положення фінський фахівець з питань берегової охорони І. Ільїна (Iljina, 2019) відзначив, що саме це поняття найбільш детально відображає сутність функцій берегової охорони [8, с.9]. Ми погоджуємося з цим визначенням, зазначивши, що у контексті оперативної діяльності FRONTEX, во-

но є найбільш вдалим з нині існуючих у законодавстві ЄС.

Відсутність прямого закріплення функцій берегової охорони в установчих документах FRONTEX до 2016 року не дає підстав стверджувати, що вони не охоплювалися його мандатом. Від часу створення Агенції однією з основних оперативних форм виконання завдань були спільні операції, що проводилися у тому числі на зовнішніх морських кордонах Союзу. У ході такої діяльності, окрім здійснення координації дій учасників з питань управління кордонами, FRONTEX виконував також інші функції, пов'язані з пошуком і врятуванням мігрантів на морі, попередженням і боротьбою з контрабандою та торгівлею людьми, охороною навколишнього середовища тощо. Фінський науковець Дж. Ізомеца. (Isometsä, 2014) пояснює, що традиційні спільні операції з морського прикордонного контролю розширилися до багатоцільових спільних морських операцій на рівні ЄС внаслідок впливу неофункціонального побічного ефекту, сутність якого полягає у тому, що інтеграція в одній сфері діяльності призводить до вторинної інтеграції в інших. Відтак, закріплення функцій берегової охорони у Регламенті 2016/1624 стало легітимізацією того процесу, який існував у дійсності вже протягом декількох попередніх років [12, с.52].

Розвиток функцій берегової охорони відбувся на основі Регламенту 1052/2013 [13] і Регламенту 656/2014 [14]. Зазначені документи стали відповіддю ЄС на трагедію поблизу італійського острова Лампедуза, унаслідок якої загинуло понад 360 мігрантів [15]. Першим із вказаних документів передбачалося створення Європейської системи спостереження за кордонами (European Border Surveillance System – EUROSUR), використання можливостей якої сприяє досягненню цілей з виявлення, запобігання та боротьби з нелегальною міграцією і транскордонною злочинністю, а також захисту і збереження життя мігрантів, у тому числі під час оперативної діяльності Агенції на морі (ст.1 Регламенту 1052/2013 [13]). Інший документ застосовується до операцій зі спостереження на зовнішніх морських кордонах ЄС, які координуються FRONTEX. Виявлення суден чи осіб, які зазнали лиха на морі встановлює обов'язок надати допомогу відповідно до норм міжнародного права, дотримуючись основоположних прав (ч.1 ст.9 Регламенту 656/2014 [14]).

Характеристика функцій берегової охорони FRONTEX

Відповідно до положень чинного установчого документа Агенції, FRONTEX бере участь у виконанні таких функцій берегової охорони: 1) морська охорона; 2) морська безпека; 3) пошук і рятування; 4) прикордонний контроль; 5) контроль за рибальством; 6) митний контроль; 7) загальна правоохоронна діяльність; 8) охорона навколишнього середовища (п.54 Преамбули Регламенту 2019/1896 [4]). Але у науковій літературі існують також інші підходи щодо тлумачення обсягу функцій берегової охорони, які покладені на FRONTEX. І. Ільїна (Iljina, 2019) зазначає, що Агенція зосереджена на виконанні лише трьох функцій берегової охорони: здійснення правоохоронної діяльності на морі, проведення пошуково-рятувальних операцій і морського прикордонного контролю [8, с.5]. Крім того, дослідник вказує, що лише одна з них повністю охоплюється мандатом Агенції (функція морського прикордонного контролю) тому, що здійснення правоохоронної діяльності на морі є спільним обов'язком FRONTEX разом з Агенцією ЄС із співробітництва у сфері правоохоронної діяльності (Europol), а пошуково-рятувальні операції проводяться за умови виникнення відповідних ситуацій під час здійснення морського прикордонного спостереження [8, с.23]. На нашу думку FRONTEX уповноважений виконувати всі 8 функцій берегової охорони, але участь Агенції в реалізації кожної з них є різною, що пов'язано із комплексом завдань, які покладено на неї установчих документом.

Зміст функції морського прикордонного контролю (maritime border control) не розкрито ні в установчому документі Агенції, ні у Правилах процедури Європейського форуму відомств з функціями берегової охорони. Але у п.3 ст.2 Регламенту 2019/1896 [4] міститься відсилочна норма до Шенгенського кодексу про кордони, у якому надано визначення поняттю прикордонний контроль. Згідно із п.10 ст.2 Регламенту 2016/399 від 09.03.2016 року про Кодекс Союзу щодо правил перетину особами кордонів (Шенгенський кодекс про кордони) [16] прикордонний контроль (border control) – це діяльність, що здійснюється на кордоні відповідно до цілей та у порядку, визначеному цим Регламентом, виключно у відповідь на намір перетнути кордон або його фактичний перетин, незалежно від будь-яких інших переконань. Прикордонний контроль реалізується у двох формах: прикордонні перевірки (border checks) та прикордонні спо-

стерезення (border surveillance).

Під прикордонними перевірками необхідно розуміти перевірки, які проводяться у пунктах перетину кордонів для того, щоб особам, а також транспортним засобам та іншими предметами, що перебувають у їхньому володінні, надати дозвіл для в'їзду на територію держав-членів або виїзду з цієї території (п.11 ст.2 Регламенту 2016/399 [16]). Виходячи з положень цієї норми, як зазначає І. Ільїна (Iljina, 2019), прикордонний контроль здійснюється лише у пунктах перетину зовнішніх кордонів, тому, враховуючи особливості морських кордонів, морські прикордонні перевірки проводяться, як правило, у портах держав-членів ЄС, а об'єктом їхнього проведення є судна та моряки [8, с.65].

Прикордонні спостереження полягають у здійсненні нагляду за кордонами між пунктами їхнього перетину та/або поза встановлений робочий час цих пунктів з метою перешкодити особам уникати проходження прикордонних перевірок (п.12 ст.2 Регламенту 2016/399 [16]). Особливість морських прикордонних спостережень як різновиду морських спостережень полягає в тому, що ця діяльність проводиться для запобігання уникненню проходження прикордонних перевірок особам, які намагаються потрапити на територію держав-членів або виїхати з неї поза пунктами перетину кордонів.

І. Ільїна (Iljina, 2019) зазначає, що функціонально морські прикордонні спостереження не відрізняються від інших видів морських спостережень, які проводяться для інших цілей пов'язаних із митною службою, правоохоронною діяльністю, обороною, контролем за рибальством, охороною морського середовища від забруднення тощо [8, с.66]. У більшості випадків розмежування цих цілей не проводиться тому, що вони, як правило, одночасно закріплюються в оперативних планах до багатоцільових спільних операціях, що здійснюються у морських просторах навколо Європи. Наприклад, головними цілями спільної операції "Посейдон", яка проводиться на морському кордоні Греції з Туреччиною та грецькими островами є: забезпечення прикордонного контролю, пошук і врятування мігрантів, виявлення випадків незаконного рибальства і забруднення моря, боротьба з транскордонною злочинністю тощо [17]. Одним із вдалих випадків функціонування цієї операції у 2019 році є перехоплення грецькою береговою охороною вітрильного судна "DURU", на якому знаходилося 75 нелегальних мігрантів та 2 посередника із Росії [18, с.17].

Виконання завдань з морського прикордонного контролю тісно пов'язано із функцією здійснення правоохоронної діяльності, що проводиться під час спільних морських операцій, які координуються FRONTEX. Зміст правоохоронної діяльності Агенції становить сукупність заходів, спрямованих на боротьбу та запобігання транскордонній злочинності, а саме незаконному ввезенню мігрантів, торгівлі людьми, контрабанді вогнепальною зброєю, наркотичними засобами, акцизними товарами, а також тероризму.

Відповідно до п."а" ч.1 ст.3 Регламенту 2019/1896 [4], забезпечуючи виконання прикордонного контролю як одного із компонентів Європейського інтегрованого управління кордонами, можуть вживатися заходи, спрямовані на запобігання і виявлення транскордонної злочинності на зовнішніх кордонах, а також тероризму. Тобто європейський законодавець прямо вказує на можливість одночасного виконання кількох функцій берегової охорони.

Аналізуючи внесок Агенції у боротьбу зі злочинною діяльністю, німецький науковець з Інституту Макса Планка С. Хартвіг (Hartwig, 2020), вказав на важливість проведення співпраці з іншими суб'єктами у цій сфері. Він пояснює це тим, що "сек'юритизація" операцій із прикордонного контролю призвела до того, що їх, насамперед, розглядають як заходи безпеки, а відомості отримані під час таких операцій вважається цінним ресурсом, який необхідно добувати в цілях безпеки [19, с.136]. Як наслідок, серед завдань FRONTEX закріплюється необхідність налагодження і розвитку співпраці з Europol і Eurojust (Європейське бюро судової співпраці) для проведення боротьби з транскордонною злочинністю і тероризмом (п."q" ч.1 ст.10 Регламенту 2019/1896 [4]).

Активна співпраця між FRONTEX та Europol відбувається на підставі двох актів: 1) Угода про оперативне співробітництво від 04.12.2015 року; 2) Заява про принципи співпраці від 04.10.2018 року. Виходячи зі змісту цих документів, агенції зобов'язуються обмінюватися стратегічною та оперативною інформацією, а також інформацією про транскордонну злочинність, у тому числі персональними даними осіб, які підозрюються у вчиненні цих злочинів. Агенції також беруть участь у взаємному оперативному плануванні та проведенні операцій. У Заяві про принципи співпраці 2018 р. звертається увага на важливість подальшого поглиблення співробітництва (п.6) [20]. Зважаючи на сучасний статус FRONTEX, С. Хартвіг (Hartwig, 2020) зазначає,

що від Агенції уже очікують не просто виконання завдань з обміну інформацією, а надання реальної підтримки на місцях для реалізації спільних зусиль двох партнерів у боротьбі зі злочинністю [19, с.136].

У контексті виконання функції з правоохоронної діяльності на морі, значна частина зусиль FRONTEX спрямовується на виявлення випадків нелегального ввезення наркотичних засобів на територію держав-членів ЄС, а також їхнє вилучення. Велика частина наркотичних засобів транспортується на швидкісних катерах із Туреччини через Адріатичне море до південно-східних берегів ЄС та у західному Середземномор'ї від берегів Марокко до Іспанії [1, с.40–41]. Проведення успішних спільних операцій у цих регіонах дозволяє зменшити кількість наркотичних засобів, які нелегально потрапляють до ЄС. У вересні 2019 року під час операції "Посейдон" було виявлено та вилучено 1,172 т канібса і затримано трьох осіб, підозрюваних у контрабанді наркотиків. А результатом спільної операції "Індало", що проводиться поблизу Іспанії, стало затримання чотирьох осіб, підозрюваних у вчиненні злочину і вилучення 3,1 т гашишу [18, с.17].

Отже, доповнення концепції Європейської інтегрованого управління кордонами заходами, спрямованими на попередження та боротьбу з транскордонною злочинністю перетворило FRONTEX в один із основних суб'єктів правоохоронної діяльності. Разом з цим, враховуючи той факт, що велика частина злочинів відбувається на зовнішніх морських кордонах, функція берегової охорони зі здійснення правоохоронної діяльності на морі займає важливе значення в мандаті Агенції.

Держави-члени, які під координацією FRONTEX проводять спільні операції на морі, що спрямовані на здійснення прикордонного контролю, боротьбу та попередження транскордонної злочинності, захист навколишнього середовища та інші супутні завдання зобов'язані негайно надавати підтримку суднам та особам, які зазнали лиха на морі. Це позитивне зобов'язання закріплено у міжнародних договорах (Міжнародна конвенція про пошук і рятування на морі (п.2.1.1) [21], Конвенція ООН з морського права (ч.2 ст.98), [22]), які складають основу правового регулювання міжнародного морського права. Суб'єктами виконання норм, закріплених у зазначених міжнародних документах є держави і не можуть бути такими інституції, органи, агенції ЄС.

Відповідно до положень ч.1 ст.9 Регламенту 656/2014 [14], встановлено обов'язок за державами-членами надавати допомогу будь-якому судну або особі, яка зазнала лиха на морі, і гарантувати дотримання підрозділами, які беруть участь в проведенні операцій на морі, норм міжнародного права та основоположних прав людини. Що стосується зобов'язань третіх країн, які також можуть бути учасниками спільних операцій, то вони повинні дотримуватися зазначених правил згідно із положеннями оперативного плану або норм міжнародних договорів і звичаїв міжнародного права. Виходячи із зазначеного, постає питання щодо ролі FRONTEX у проведенні пошуково-рятувальних операцій на морі.

Ф. Естів (Esteve, 2017) зазначає, що FRONTEX не є центром з координації рятувальних операцій і на нього не покладено обов'язок з пошуку і врятування мігрантів. Але він може надати допомогу у проведенні таких операцій за запитом зацікавленої держави [6, с.113]. Так, одним із завдань Агенції є надання технічної і оперативної допомоги державам-членам і третім країнам, відповідно до Регламенту 656/2014 і міжнародного права, шляхом підтримки пошуково-рятувальних операцій щодо осіб, які зазнали лиха на морі, що може виникнути під час проведення операцій з прикордонного спостереження на морі (п."і" ч.1 ст.10 Регламенту 2019/1896 [4]). Відтак, потреба у проведенні пошуково-рятувальної операції з'являється під час реалізації іншої функції берегової охорони (морського прикордонного контролю). У зв'язку із цим Ф. Естів (Esteve, 2017) називає пошук і врятування мігрантів не функцією Агенції, а її завданням, що виникає під час операцій з прикордонного спостереження на морі [6, с.107]. У цьому контексті варто зазначити, що поняття "функція" та "завдання" не є тотожними. Г.С. Саттарова зазначає, що під функціями міжнародної організації необхідно розуміти зовнішні прояви процесів діяльності міжнародних міжурядових організацій з виконання покладених на неї завдань [23, с.252]. На нашу думку таке пояснення можливо застосовувати для тлумачення функцій Агенції. Натомість завдання FRONTEX становлять конкретний перелік заходів, які мають бути вжиті з метою досягнення цілей її функціонування.

Іншу точку зору висловлює Дж. Ріпма (Rijpma, 2016), вказуючи на необхідність окремого закріплення пошуково-рятувальних операцій серед завдань Агенції. Науковець пояснює це тим, що правові межі для застосування, згід-

но із нормами міжнародного публічного права, не зміняться, але FRONTEX буде забезпечений додатковими інструментами для розширення гуманітарного масштабу його діяльності. Ще одним аргументом, як зазначає Дж. Рїїджпма (Rijpma, 2016) на користь відокремлення пошуково-рятувальних операцій як окремого завдання Агенції є фінансові наслідки цього процесу тому, що технічне обладнання, яке використовується для таких операцій відрізняється від того, яке застосовується у процесі проведення операцій з морського спостереження [5, с.25].

На нашу думку, ефективність виконання пошуково-рятувальних операцій залежить не від відокремлення у самостійне завдання цього напрямку діяльності Агенції, а від підготовки висококваліфікованих фахівців, які здійснюють контроль за зовнішніми морськими кордонами ЄС, забезпечення їх всім необхідним обладнанням для виконання поставлених перед ними завдань та здійсненню зовнішнього незалежного контролю за їхньою діяльністю. Крім того, закріплення пошуку і врятування мігрантів серед одного з компонентів Європейського інтегрованого управління кордонами (п."b" ч.1 ст.3 Регламенту 2019/1896 [4]) створює правові передумови для подальшого розвитку й удосконалення цієї функції берегової охорони.

Успішна діяльність держав-членів, під координацією Агенції, яка спрямована на виконання функції з пошуку і врятування дозволяє зберегти життя великій кількості мігрантів, які намагаються нелегально перетнути зовнішній морський кордон ЄС. Відповідно до відомостей, наданих FRONTEX, за період з 01.01.2017 року по 24.09.2020 року було проведено 350 пошуково-рятувальних операцій, під час яких врятовано 19,651 тис. мігрантів [24].

FRONTEX не є центральною агенцією у виконанні функцій з морської безпеки та охорони (maritime security and safety). Відповідно до ст.1 Регламенту 1406/2002 [25] зазначені напрямки діяльності охоплюються мандатом Європейської агенції з безпеки на морі. Виходячи з цього, роль FRONTEX у їхньому виконанні буде обмежуватися збиранням і обміном інформацією, підготовкою аналізу ризиків, на основі відомостей зібраних з інформаційних систем, проведенням планування спільних багаточільових операцій та використанням інших форм співпраці, які передбачені ст. 69 Регламенту 2019/1896 [4] і Тристоронньою робочою домовленістю між FRONTEX, EFCA і EMSA від 18.03.2021 року [26].

Разом із цим, у контексті здійснення функції з морської безпеки експерти FRONTEX на регулярній основі направляються до Місії ЄС з прикордонної допомоги в Лівії. Пріоритетним завданням Агенції є налагодження співпраці з місіями та операціями ЄС у сфері Спільної політики безпеки і оборони з таких напрямків діяльності як підготовка персоналу, аналіз ризиків, обмін інформацією та координація оперативною діяльністю. FRONTEX тісно співпрацює з морськими операціями НАТО в Егейському морі для обміну інформацією про міграційну ситуацію у цьому регіоні. У зв'язку з цим співробітники Агенції розміщуються на кораблях НАТО [27, с.5].

Наступною функцією берегової охорони, у виконанні якої бере участь FRONTEX, є функція митного контролю. Вона реалізується на зовнішньому кордоні ЄС або біля нього (наприклад, у портах прибережних держав-членів), тому тісно пов'язана зі здійсненням прикордонного контролю. Розмежовуючи сферу застосування вказаних видів контролю, І. Ільїна (Iljina) зазначає, що прикордонний контроль спрямований на забезпечення дотримання правил, пов'язаних з рухом людей через кордон тоді, як митний контроль передбачає дотримання правил, які стосуються переміщення товарів через кордон [8, с.59].

FRONTEX не здійснює митне оформлення товарів, які ввозяться на територію ЄС або вивозяться з неї і відповідно до нього не застосовуються положення Митного кодексу ЄС. Здійснення митного контролю не є складовим компонентом Європейського інтегрованого управління кордонами, а відповідна стратегія не впливає на компетенцію Комісії і держав-членів у митній сфері (п.14 Преамбули Регламенту 2019/1896 [4]). Разом із цим, здійснюючи функцію з прикордонного контролю, FRONTEX повинен забезпечувати реалізацію митної діяльності. Відповідно до ч.4 ст.68 Регламенту 2019/1896 [4] Агенція зобов'язана співпрацювати з Комісією, державами-членами і Європейською службою зовнішньої діяльності з питань, що стосуються митної сфери, незважаючи на те, що це виходить за межі цього Регламенту. Така співпраця здійснюється без шкоди щодо компетенції Комісії, Верховного представника Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки та держав-членів.

Із метою сприяння у здійсненні митної діяльності FRONTEX разом з Europol і Європейським бюро з боротьби з шахрайством (OLAF) формують Робочу групу з митної співпраці, яка займається питаннями оперативного співробітниц-

тва між національними митними органами для підвищення їхнього правозастосовного потенціалу. Робоча група визначає стратегічні і тактичні цілі спільних митних операцій (наприклад, операція Колумбус), а також виявляє нові загрози, проводить конфіскацію нелегальних товарів та протидію злочинним організаціям [28]. На міжнародному рівні FRONTEX посилює діалог із Всесвітньою митною організацією, яка займається розробленням міжнародних конвенцій та інших інструментів у сфері митної діяльності. Отже, Агенція безпосередньо не здійснює реалізацію митної діяльності, але бере участь у проектах, пов'язаних з нею, для забезпечення ефективного виконання митного контролю.

Здійснення контролю за виловом риби для збереження морського середовища відноситься до компетенції держав-членів ЄС. Координація їхньої оперативної діяльності у цій сфері проводиться Європейською агенцією з контролю за рибальством (EFCA). FRONTEX може лише субсидіарно надавати допомогу в реалізації політики щодо контролю за рибальством. Оперативна співпраця між вказаними агенціями проводиться на основі Тристоронньої робочої домовленості 2021 року. На підставі цього документа відбувається оперативний обмін інформацією, зокрема судна та літаки, які беруть участь у морських операціях FRONTEX, направляють до EFCA відомості, які стосуються рибного промислу для вжиття компетентною агенцією подальших дій. Крім того, співробітники прикордонних відомств, які беруть участь в операціях, що координуються FRONTEX, попередньо проходять спеціальний інструктаж щодо контролю за рибальством для швидкого виявлення і реагування на будь-які ознаки незаконного промислу [27, с.6].

Оперативне співробітництво між FRONTEX і EFCA також реалізується шляхом проведення спільних операцій, метою яких є виявлення та реагування на випадки незаконного рибальства. У серпні та вересні 2020 року було проведено першу повітряну місію у південній частині виключної економічної зони Кіпру. Під час операції розвідувальний літак FRONTEX здійснив 80 часів польоту та виявив кілька суден, що займаються рибним промислом і не передають інформацію про власне місцезнаходження. На підставі отриманої інформації EFCA вжила заходи реагування [29].

Функція охорони навколишнього середовища не охоплюється основним мандатом FRONTEX. Запобігання та реагування на випадки забруд-

нення моря є однією із цілей діяльності Європейської агенції з безпеки на морі (ст.1 Регламенту 1406/2002 [25]). Роль FRONTEX у реалізації цієї функції полягає у повідомленні EMSA про факти забруднення моря, які стали йому відомі під час проведення морських прикордонних спостережень.

Оперативна співпраця з іншими суб'єктами у сфері охорони морського середовища здійснюється через участь у спільних операціях, пілотних проектах та інших формах співробітництва. У 2019 році FRONTEX взяв участь в оперативній діяльності EMPACT (Європейська мультидисциплінарна платформа проти злочинних загроз) щодо екологічних злочинів. Діяльність цієї платформи орієнтована на питання у морській сфері щодо рибальства та охорони навколишнього середовища з метою запобігання і боротьби із транскордонною злочинністю, що проводиться у межах багатоцільових морських операцій та спільних операціях, під координацією FRONTEX [18, с.22]. Варто зазначити, що у цій ситуації виконання функції з охорони навколишнього середовища тісно пов'язано із правоохоронною діяльністю, що є додатковим підтвердженням одночасного виконання функцій берегової охорони та складності у їхньому розмежуванні під час оперативної діяльності Агенції.

Співпраця FRONTEX з іншими агенціями ЄС під час виконання функцій берегової охорони

Комплексний характер гібридних загроз, що виникають у морі як зазначає Л. Вітаутас (Vytautas, 2019), є причиною налагодження тісного співробітництва між агенціями ЄС для виконання функцій берегової охорони [7, с.391]. Установчим документом FRONTEX встановлено, що виконання широкого спектру завдань під час здійснення функцій берегової охорони, передбачає посилення співпраці між FRONTEX, EFCA і EMSA, а також між ними та компетентними національними органами влади для підвищення рівня морської ситуативної обізнаності і для підтримання узгодженої та економічно ефективною діяльності (п.54 Преамбули Регламенту 2019/1896 [4]).

Правові межі проведення співпраці визначені у ст.69 Регламенту 2019/1896 [4], відповідно до якої компетентні агенції ЄС (FRONTEX, EFCA і EMSA) повинні надавати підтримку національним органам влади для ефективного виконання функцій берегової охорони, використовуючи при цьому такі форми співпраці: 1) обмін, об'єднання та аналіз інформації, яка є доступною для

цих агенцій з різних інформаційних систем; 2) надання послуг зі спостережень і зв'язку, використовуючи найбільш сучасні технології; 3) нарощування потенціалу шляхом розроблення керівництв, рекомендацій, впровадження найкращої практики, а також проведення навчання та обміну персоналом; 4) розширення обміну інформацією і співпраця з питань, що стосуються виконання функцій берегової охорони, у тому числі шляхом аналізу оперативних проблем і ризиків, які виникають у морській сфері; 5) спільне використання потенціалу, проводячи планування і реалізацію багатоцільових операцій, спільне використання активів та інших можливостей у тій мірі, наскільки ця діяльність координується зазначеними вище агенціями і узгоджується з компетентними органами зацікавлених держав-членів.

Більш детальна правова регламентація форм співробітництва між FRONTEX, EFCA і EMSA визначена у Тристоронній робочій домовленості, оновлена редакція якої була підписана 18.03.2021 року [26]. Цей рамковий документ містить основні вимоги щодо обміну інформацією (ст.4), захисту персональних даних (ст.6), публічного доступу до документів (ст.7), а також визначає особливості співпраці щодо реалізації різних напрямків діяльності (ст.8). Важливою новелою є закріплення положень про дотримання основоположних прав людини під час проведення оперативної діяльності та переліку заходів, які необхідно вжити у разі їхнього порушення (ст.5). Варто зазначити, що визначені цим документом форми співпраці між агенціями повністю відповідають тим, що закріплені у ч.1 ст.69 Регламенту 2019/1896 [4].

Керівний комітет, який складається з виконавчих директорів агенцій або їхніх представників здійснює управління міжвідомчою співпрацею. Його зустрічі повинні проводитися з періодичністю не менше одного разу на рік. Головування у Керівному комітеті відбувається на основі принципу черговості та триває протягом року. На підставі рішення Керівного комітету можуть створюватися технічні підкомітети, які виконують роль практичних інструментів для реалізації європейського співробітництва з функцій берегової охорони відповідно до Стратегічного плану дій.

Окремі питання щодо співпраці між агенціями можуть бути встановлені у Меморандумах про взаєморозуміння або Угодах про рівень обслуговування (ч.2 ст.2) [26]. Так, у січні 2016 року між FRONTEX і EFCA була укладена Угода про рівень обслуговування, відповідно до якої

EFCA зобов'язується надавати FRONTEX дані із системи моніторингу суден [30, с.3]. Документи, які додатково визначають сфери інтересів та встановлюють форми співпраці між FRONTEX, EFCA та EMSA і були укладені до набуття чинності Тристоронньої робочої домовленості, підлягають застосуванню у тій частині, що не суперечать їй.

Важливим досягненням стало прийняття у липні 2021 року практичного посібника щодо співпраці між компетентними органами держав-членів та агенціями ЄС у сфері берегової охорони, який містить керівництва, рекомендації та найкращі практики з обміну інформацією [31]. Незважаючи на рекомендаційний характер, цей документ має велике значення для уніфікації правозастосовної діяльності.

Підсумовуючи, зазначимо, що протягом останніх років уже відбувся істотний прогрес у співпраці між FRONTEX, EFCA та EMSA з питань виконання функцій берегової охорони. Разом з цим, збільшення міжвідомчих зв'язків в оперативній діяльності Агенції сприятиме удосконаленню існуючих та впровадженню нових форм співпраці.

Висновки

1. Функції берегової охорони FRONTEX є зовнішніми проявами процесів діяльності Агенції з виконання покладених на неї завдань. FRONTEX у тісній співпраці з компетентними національними органами влади та агенціями ЄС виконує такі функції берегової охорони: 1) морська охорона; 2) морська безпека; 3) пошук і рятування; 4) прикордонний контроль; 5) контроль за рибальством; 6) митний контроль; 7) загальна правоохоронна діяльність; 8) охорона навколишнього середовища. В залежності від ролі, яку виконує Агенція під час реалізації кожної з функцій берегової охорони, їх можна поділити на 2 групи: основні та допоміжні.

2. Основні функції передбачають виконання завдань, які безпосередньо охоплюються мандатом FRONTEX, тобто пов'язані зі спеціалізацією Агенції та направлені на реалізацію інтегрованого управління зовнішніми кордонами держав-членів ЄС. Основні функції берегової охорони FRONTEX не обмежуються лише здійсненням прикордонного контролю тому, що зменшення кількості випадків незаконного перетину зовнішнього кордону ЄС є не єдиною ціллю проведення оперативної діяльності Агенції. Боротьба та запобігання проявам транскордонної злочинності шляхом перехоплення осіб,

які займаються торгівлею людей, незаконним транспортуванням зброї, наркотичних засобів, акцизних товарів, а також врятування життя мігрантів, які зазнали лиха на морі є невід'ємною складовою мандату Агенції. Отже, серед основних функцій берегової охорони FRONTEX доречно виділяти такі: прикордонний контроль, загальна правоохоронна діяльність, пошук і рятування мігрантів.

3. Допоміжні функції передбачають субсидіарну роль Агенції для їхньої реалізації, тобто такі завдання безпосередньо не відносяться до компетенції FRONTEX. Разом із цим, вони передбачають надання підтримки іншим агенціям ЄС або компетентним національним органам влади шляхом проведення обміну інформацією та результатами її аналізу, спільного планування багатоцільових операцій, обміну найкращими практиками тощо. Допоміжними функціями берегової охорони FRONTEX є морська охорона, морська безпека, контроль за рибальством, митний контроль та охорона навколишнього середовища.

4. Найбільш оптимальною організаційно-правовою формою виконання функцій з берегової охорони є проведення багатоцільових спільних операцій, у яких мають брати участь представники компетентних агенцій та міжнародних організацій. Це пояснюється тим, що у процесі виконання однієї з функцій берегової охорони

виникає необхідність у реалізації іншої. Так, проведення операцій з виявлення та запобігання транскордонної злочинності, врятування мігрантів на морі, попередження виникненню ситуацій із забруднення моря тощо, є супутніми завданнями, які можуть виникати під час морських прикордонних спостережень.

5. Реалізація функцій берегової охорони здійснюється у тісній співпраці FRONTEX з іншими агенціям ЄС. Прийняття Регламенту 2016/1624 FRONTEX з одночасним внесенням відповідних змін до установчих документів EFCA та EMSA сприяло посиленню міжвідомчому співробітництву. Наступним кроком стало підписання Тристоронньої робочої домовленості, яка закріпила межі співпраці з різних напрямків діяльності, зокрема обміну інформацією, проведення аналізу оперативних проблем, надання послуг зі спостереження та зв'язку тощо. Реалізація форм співпраці, визначених цим документом, забезпечить комплексний підхід до розвитку європейського співробітництва з питань виконання функцій берегової охорони.

Конфлікт інтересів

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

Вираз вдячності

Дослідження виконано ініціативно, без будь-якого фінансування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Risk Analysis for 2021. https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_2021.pdf (дата звернення: 01.09.2021).
2. Carrera S., Cortinovis R. (2019). Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility? <https://www.ceps.eu/ceps-publications/search-and-rescue-disembarkation-and-relocation-arrangements-in-the-mediterranean> (дата звернення: 01.09.2021).
3. European Cooperation on Coast Guard Functions. Official site of FRONTEX. <https://frontex.europa.eu/we-support/european-cooperation-on-coast-guard-functions> (дата звернення: 01.09.2021).
4. Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1573722151667&uri=CELEX:32019R1896> (дата звернення: 01.09.2021).
5. Rijpma J. J. (2016). The Proposal for a European Border and Coast Guard: Evolution or Revolution in External Border Management? (Study for the LIBE Committee of the European Parliament). <https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/46425> (дата звернення: 01.09.2021).
6. Esteve F. The search and rescue tasks coordinated by the European border and coast guard agency (FRONTEX) regarding the surveillance of external maritime borders. *Paix et Sécurité Internationales*. 2017. No. 5. P. 93–116.
7. Vytautas L. (2019). Frontex role in the development of European cooperation on Coast Guard Functions. P. 381–392. <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01984788/document> (дата звернення: 01.09.2021).
8. Iljina I. Frontex as a European Coast Guard: a scorecard of public value generation by Frontex towards the eleven coast guard functions: post graduate thesis. Helsinki, National Defense University, 2019. 164 p. https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/172744/YEK_Iljina_Ilja_JULK.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- (дата звернення: 01.09.2021).
9. ECGFF Terms of reference. https://ecgff.emsa.europa.eu/images/terms_of_reference.pdf (дата звернення: 01.09.2021).
 10. Carrera S., Blockmans S., Cassarino J.-P., Gros D., Guild E. The European Border and Coast Guard: Addressing migration and asylum challenges in the Mediterranean? *Report of a CEPS task force*. 2017. 64p.
 11. Regulation 2016/1624 of the European Parliament and of the Council of 14 September 2016 on the European Border and Coast Guard and amending Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulation (EC) No 863/2007 of the European Parliament and of the Council, Council Regulation (EC) No 2007/2004 and Council Decision 2005/267/EC. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1624> (дата звернення: 01.09.2021).
 12. Isometsä J. Eteläisten merirajojen vaikutus Euroopan unionin rajaturvallisuuden kehitykselle: Staff Officer Course thesis. Helsinki, National Defense University, 2014. 75 p. https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/97476/E4366_Isomets%c3%a4JJ_EUK66.pdf?sequence=2&isAllowed=y (дата звернення: 01.09.2021).
 13. Regulation (EU) No 1052/2013 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 establishing the European Border Surveillance System (Eurosur). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2013.295.01.0011.01.ENG&toc=OJ:L:2013:295:FULL (дата звернення: 01.09.2021).
 14. Regulation 656/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing rules for the surveillance of the external sea borders in the context of operational cooperation coordinated by the European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1585773881992&uri=CELEX:32014R0656> (дата звернення: 01.09.2021).
 15. Lampedusa boat tragedy: Migrants 'raped and tortured'. BBC News. <https://www.bbc.com/news/world-europe-24866338> (дата звернення: 01.09.2021).
 16. Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on a Union Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32016R0399> (дата звернення: 01.09.2021).
 17. Main Operations. Operation Poseidon (Greece). Official site of FRONTEX. <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/main-operations/operation-poseidon-greece-> (дата звернення: 01.09.2021).
 18. Consolidated annual activity report 2019. Luxembourg: *Publications Office of the European Union*, 2020. 120 p.
 19. Hartwig S. Frontex: From Coordinating Controls to Combating Crime. *The European Criminal Law Associations' Forum*. 2020. No. 2. P. 134–138. <https://doi.org/10.30709/eucrim-2020-010>
 20. Statement of Principles for collaboration between Europol and Frontex of 4 October 2018. https://frontex.europa.eu/assets/Key_Documents/Working_Arrangements/Statement_of_Principles_for_collaboration_between_Europol_and_Frontex_version_for_publication_on_webs.pdf (дата звернення: 01.09.2021).
 21. Міжнародна конвенція про пошук і рятування на морі: від 27.04.1979. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_138#Text (дата звернення: 01.09.2021).
 22. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права ООН: від 10.12.1982. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text (дата звернення: 01.09.2021).
 23. Саттарова Г. С. Компетенція міжправительственных организаций: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Москва, 1987. 252 с.
 24. Frontex responds to Amnesty International organisation's report. https://frontex.europa.eu/assets/Images_News/2020/Frontex_responds_Amnesty_International_report.pdf (дата звернення: 01.09.2021).
 25. Regulation (EC) No 1406/2002 of the European Parliament and of the Council of 27 June 2002 establishing a European Maritime Safety Agency. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02002R1406-20161006&qid=1607886670311&from=EN> (дата звернення: 01.09.2021).
 26. Tripartite working arrangement between The European Border and Coast Guard Agency, The European Fisheries Control Agency and The European Maritime Safety Agency of 18 March 2021. https://frontex.europa.eu/assets/Key_Documents/Working_Arrangements/WA_between_Frontex_EFCA_EMSA.pdf (дата звернення: 01.09.2021).

27. The role of Frontex in European Coast Guard Functions. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/83caaecb-af76-11e8-99ee-01aa75ed71a1> (дата звернення: 01.09.2021).
28. Customs Cooperation Working Party (CCWP). <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/preparatory-bodies/customs-cooperation-working-party/#> (дата звернення: 09.12.2020).
29. Frontex teams up with EFCA to support Cyprus in fisheries control. Official site of FRONTEX. <https://frontex.europa.eu/media-centre/news-release/frontex-teams-up-with-efca-to-support-cyprus-in-fisheries-control-vn91cv> (дата звернення: 01.09.2021).
30. Frontex report on the functioning of Eurosur - Part II of the General Secretariat of the Council of 15 February 2018. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6215-2018-ADD-1/en/pdf> (дата звернення: 01.09.2021).
31. A practical guide for EU cooperation on coast guard activities. Official site of European Commission. https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/practical-guide-eu-cooperation-coast-guard-activities-2021-07-20_en (дата звернення: 01.09.2021).

REFERENCES

1. Risk Analysis for 2021. https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_2021.pdf
2. Carrera, S., & Cortinovis, R. (2019). Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility? <https://www.ceps.eu/ceps-publications/search-and-rescue-disembarkation-and-relocation-arrangements-in-the-mediterranean>
3. European Cooperation on Coast Guard Functions. Official site of FRONTEX. <https://frontex.europa.eu/we-support/european-cooperation-on-coast-guard-functions>
4. Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1573722151667&uri=CELEX:32019R1896>
5. Rijpma, J. J. (2016). The Proposal for a European Border and Coast Guard: Evolution or Revolution in External Border Management? (Study for the LIBE Committee of the European Parliament). <https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/46425>
6. Esteve, F. (2017). The search and rescue tasks coordinated by the European border and coast guard agency (FRONTEX) regarding the surveillance of external maritime borders. *Paix et Sécurité Internationales*, (5), 93–116.
7. Vytautas, L. (2019). Frontex role in the development of European cooperation on Coast Guard Functions. P. 381–392. <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01984788/document>
8. Iljina, I. (2019). Frontex as a European Coast Guard: a scorecard of public value generation by Frontex towards the eleven coast guard functions: post graduate thesis. Helsinki, National Defense University. https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/172744/YEK_Iljina_Ilja_JULK.pdf?sequence=1&isAllowed=y
9. ECGFF Terms of reference. https://ecgff.emsa.europa.eu/images/terms_of_reference.pdf
10. Carrera, S., Blockmans, S., Cassarino, J.-P., Gros, D., & Guild, E. (2017). The European Border and Coast Guard: Addressing migration and asylum challenges in the Mediterranean? *Report of a CEPS task force*.
11. Regulation 2016/1624 of the European Parliament and of the Council of 14 September 2016 on the European Border and Coast Guard and amending Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulation (EC) No 863/2007 of the European Parliament and of the Council, Council Regulation (EC) No 2007/2004 and Council Decision 2005/267/EC. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1624>
12. Isometsä, J. (2014). Eteläisten merirajojen vaikutus Euroopan unionin rajaturvallisuuden kehitykselle: Staff Officer Course thesis. Helsinki, National Defense University. https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/97476/E4366_Isomets%c3%a4JJ_EUK66.pdf?sequence=2&isAllowed=y
13. Regulation (EU) No 1052/2013 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 establishing the European Border Surveillance System (Eurosur). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2013.295.01.0011.01.ENG&toc=OJ:L:2013:295:FULL
14. Regulation 656/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing rules for the surveillance of the external sea borders in the context of operational cooperation coordinated by the European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1585773881992&uri=CELEX:32014R0656>

15. Lampedusa boat tragedy: Migrants 'raped and tortured'. BBC News. <https://www.bbc.com/news/world-europe-24866338>
16. Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on a Union Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32016R0399>
17. Main Operations. Operation Poseidon (Greece). Official site of FRONTEX. <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/main-operations/operation-poseidon-greece->
18. Consolidated annual activity report 2019. Luxembourg: *Publications Office of the European Union*, 2020.
19. Hartwig, S. (2020). Frontex: From Coordinating Controls to Combating Crime. *The European Criminal Law Associations' Forum*, (2), 134–138. <https://doi.org/10.30709/eucrim-2020-010>
20. Statement of Principles for collaboration between Europol and Frontex of 4 October 2018. https://frontex.europa.eu/assets/Key_Documents/Working_Arrangements/Statement_of_Principles_for_collaboration_between_Europol_and_Frontex_version_for_publication_on_webs.pdf
21. *Mizhnarodna konventsiya pro poshuk i ryatuvannya na mori* [International Convention on Search and Rescue at Sea]. (27.04.1979). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_138#Text (in Ukr.).
22. *Konventsiya Orhanizatsiyi Obyednanykh Natsiy z morskoho prava OON* [United Nations Convention on the Law of the Sea]. (10.12.1982). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text (in Ukr.).
23. Sattarova, G. S. (1987). *Competence of intergovernmental organizations* [Competence of intergovernmental organizations]. Candidate's thesis (12.00.10). Moscow (in Russ.).
24. Frontex responds to Amnesty International organisation's report. https://frontex.europa.eu/assets/Images_News/2020/Frontex_responds_Amnesty_International_report.pdf
25. Regulation (EC) No 1406/2002 of the European Parliament and of the Council of 27 June 2002 establishing a European Maritime Safety Agency. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02002R1406-20161006&qid=1607886670311&from=EN>
26. Tripartite working arrangement between The European Border and Coast Guard Agency, The European Fisheries Control Agency and The European Maritime Safety Agency of 18 March 2021. https://frontex.europa.eu/assets/Key_Documents/Working_Arrangements/WA_between_Frontex_EFCA_EMSA.pdf
27. The role of Frontex in European Coast Guard Functions. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/83caaecb-af76-11e8-99ee-01aa75ed71a1>
28. Customs Cooperation Working Party (CCWP). <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/preparatory-bodies/customs-cooperation-working-party/#>
29. Frontex teams up with EFCA to support Cyprus in fisheries control. Official site of FRONTEX. <https://frontex.europa.eu/media-centre/news-release/frontex-teams-up-with-efca-to-support-cyprus-in-fisheries-control-vn91cv>
30. Frontex report on the functioning of Eurosur - Part II of the General Secretariat of the Council of 15 February 2018. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6215-2018-ADD-1/en/pdf>
31. A practical guide for EU cooperation on coast guard activities. Official site of European Commission. https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/practical-guide-eu-cooperation-coast-guard-activities-2021-07-20_en

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАТТЮ (ARTICLE INFO)

Published in:
 Форум права: 69 pp. 6–18 (4).

Related identifiers:
 10.5281/zenodo.5075710
http://forumprava.pp.ua/files/006-018-2021-4-FP-Hnitiy_3.pdf
http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2021_4_3.pdf

License (for files):
[Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Received: 02.09.2021
Accepted: 30.09.2021
Published: 01.10.2021
Available online: 01.10.2021

Cite as:

Гнітій, А. О. (2021). Функції берегової охорони FRONTEX. *Форум Права*, 69(4), 6–18. <http://doi.org/10.5281/zenodo.5075710>

Hnitiy, A. O. (2021). Funktsiyi berehovoyi okhorony FRONTEX [FRONTEX Coast Guard Functions]. *Forum Prava*, 69(4), 6–18. <http://doi.org/10.5281/zenodo.5075710>